

Informace ze zdravotnictví Zlínského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Zlín
31.8.2006

3

Tuberkulóza a respirační nemoci - činnost oboru ve Zlínském kraji v roce 2005

*Tuberculosis and Diseases of the Respiratory System - Activity in Branch in the
Zlínský region in 2005*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí ve Zlínském kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče v nemocnicích a léčebnách TBC a respiračních nemocí.

Summary

Information on health service activity in the branch of tuberculosis and diseases of the respiratory system in the Zlínský region in 2005 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospitals and institutes for TB and respiratory diseases.

Podkladem pro zpracování dat o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí je výkaz A (MZ) 1-01, který vyplňuje každé oddělení nebo pracoviště oboru a výkaz L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu a jeho využití. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování na rok 2005 a formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz (NZIS / Výkazy 2005). Návratnost výkazů byla 100 %. Údaje pro výpočty relací na obyvatelstvo byly získány z dostupných materiálů ČSÚ.

Ambulantní péči v oboru TRN zajišťovalo stejně jako v minulém roce 16 zdravotnických zařízení, ve kterých pracovalo 16,80 lékařů a 38,88 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD), v přepočteném počtu vč. smluvních pracovníků. V přepočtu na 100 tisíc obyvatel bylo v kraji 2,8 lékařů (ČR 3,3). Počtem lékařů byl nejlépe zabezpečen okres Zlín (3,3), naopak okres Uherské Hradiště byl počtem lékařů 2,1 pod hodnotou kraje i republiky. Na mapce jsou vyznačeny obce, ve kterých se nachází zdravotnická zařízení oboru TRN, vč. detašovaných pracovišť.

V ordinacích TRN bylo v průběhu roku provedeno 112 267 ošetření-vyšetření (dále jen ošetření), což představuje v průměru na jednoho lékaře 6 683 ošetření (ČR 6 249). Nejvytíženější byli lékaři v okrese Uherské Hradiště, kde hodnota činila 7 580 ošetření. Proti roku 2004 došlo v kraji k poklesu počtu ošetření o 2 046 (tj. 1,8 %).

Proti tuberkulóze bylo v kraji proočkováno 5 615 osob. Většinu očkováných (84 %) tvořily děti ve věku 11 let. Z narozených v roce 2005 ve stáří 0-42 dní nebylo naočkováno 1,6 % dětí. Komplikace po vakcinaci nastaly ve 26 případech (0,5 %).

Na ambulantních pracovištích pro netuberkulózní onemocnění bylo dispenzarizováno 29 875 osob (z toho 45 % tvořily ženy). V přepočtu na 10 tisíc obyvatel byl tento počet v kraji vyšší o 2,2 % než v ČR. Osoby nově přijaté se na celkové dispenzarizaci podílely 9,8 %, děti ve věku 0-14 let 0,3 %. Nejčastější příčinou dispenzarizace, stejně jako v loňském roce, byla chronická obstrukční plicní nemoc, což představovalo téměř 47 % (240 případů na 10 tisíc obyvatel). Další nejčastější příčinou dispenzarizace bylo astma bronchiale, podíl dispenzarizovaných zde dosáhl 25 % (128 případů na 10 tisíc obyvatel). Obě tato onemocnění byla nově sledována v rozdělení na 4 stádia podle stupně závažnosti onemocnění.

Ambulantní pracoviště TRN evidovala celkem 5 112 osob se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou nebo jinou mykobakteriózou, z toho 65 % ve skupině R1 a 35 % ve skupině R2. Děti mladší 15 let představovaly 3,5 % (ČR 3,6 %). Dále byly sledovány osoby se zvýšeným rizikem onemocnění plicní rakovinou (5 874 osob), tzn. kuřáci s vysokým konzumem cigaret, osoby s dysplastickými buňkami ve sputu a osoby s profesionální expozicí kancerogenů.

Lůžková péče v oboru TRN byla pacientům poskytována na 4 nemocničních odděleních, z celkových 43 v ČR, s průměrným počtem 120,00 lůžek v kraji. Bylo na nich hospitalizováno 2 764 pacientů (ČR 38 776), průměrná ošetrovací doba dosáhla 12,0 dne (ČR 11,0 dne).

Péči v oboru poskytovala, a to především pro psychicky nemocné pacienty, také Psychiatrická léčebna v Kroměříži. Lůžkové pracoviště TRN při infekčním oddělení disponovalo 21 lůžky a bylo na nich hospitalizováno 79 pacientů s průměrnou ošetrovací dobou 90,2 dne. Délka pobytu pacientů se zde proti minulému roku prodloužila zhruba o 6 dní. Celkový počet plicních oddělení v odborných léčebných ústavech v ČR k 31.12.2005 činil 21, průměrný počet lůžek 1 895,45, hospitalizováno bylo 14 208 pacientů s průměrnou ošetrovací dobou 35,5 dne.

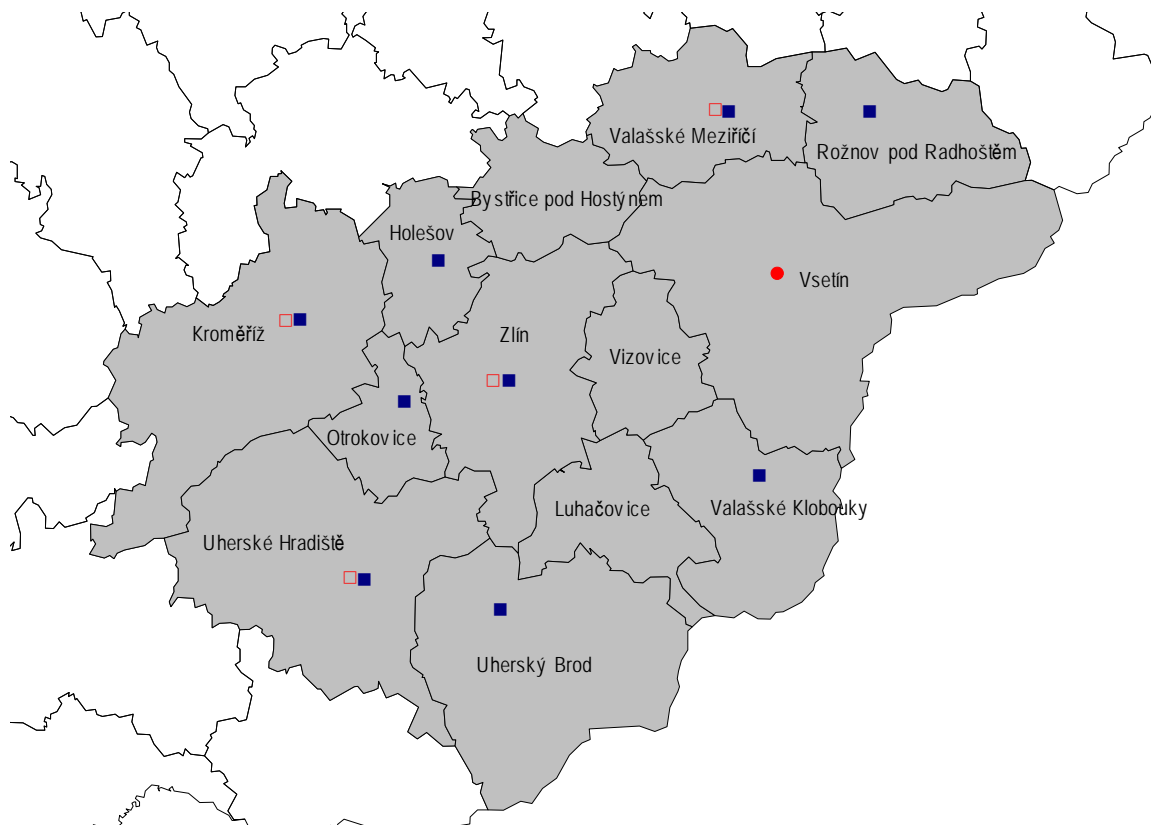
Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů

Zpracovala: Jana Hřibová
ÚZIS ČR, Zlínský krajský odbor
P.O.BOX 202, Areál OC Zlín, a.s. - 12. budova
760 01 Zlín
telefon: 577 522 180
e-mail: berkova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

**Sít' zdravotnických zařízení Zlínského kraje
poskytujících ambulantní péči
v oboru tuberkulóza a respirační nemoci dle ORP ¹⁾**

- - sídlo ambulantního zařízení
- - sídlo lůžkového zařízení
- - sídlo lůžkového zařízení poskytující ambulantní péči

¹⁾ správní obvod obce s rozšířenou působností

Zlín - název správního obvodu obce s rozšířenou působností

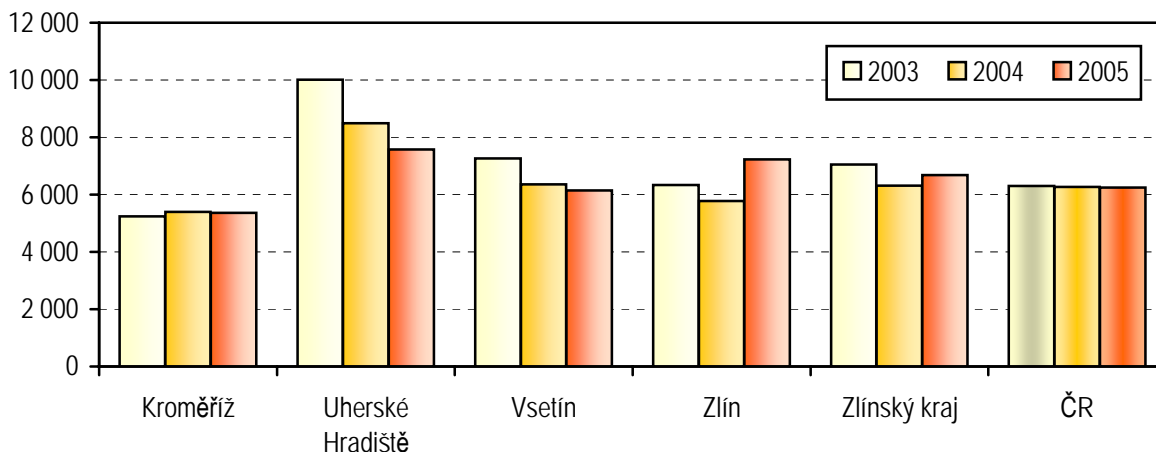
Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči dle druhu zdravotnických zařízení a dle území

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	skladba lékařů v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho očkování BCG	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
dle poskytovatele péče								
Ambulantní část lůžkových ZZ	6	7,30	43,45	27,08	48 754	4 909	43,43	6 678,6
Samostatné ordinace lékařů specialistů	10	9,50	56,55	11,80	63 513	706	56,57	6 685,6
Zlínský kraj	16	16,80	100,00	38,88	112 267	5 615	100,00	6 682,6
dle území (okresu)								
Kroměříž	5	2,80	16,67	6,00	15 021	774	13,38	5 364,6
Uherské Hradiště	2	3,00	17,86	9,00	22 739	1 531	20,25	7 579,7
Vsetín	4	4,60	27,38	9,71	28 252	1 450	25,17	6 141,7
Zlín	5	6,40	38,10	14,17	46 255	1 860	41,20	7 227,3
Zlínský kraj	16	16,80	100,00	38,88	112 267	5 615	100,00	6 682,6
Česká republika	305	336,87	x	670,02	2 105 120	102 557	x	6 249,1

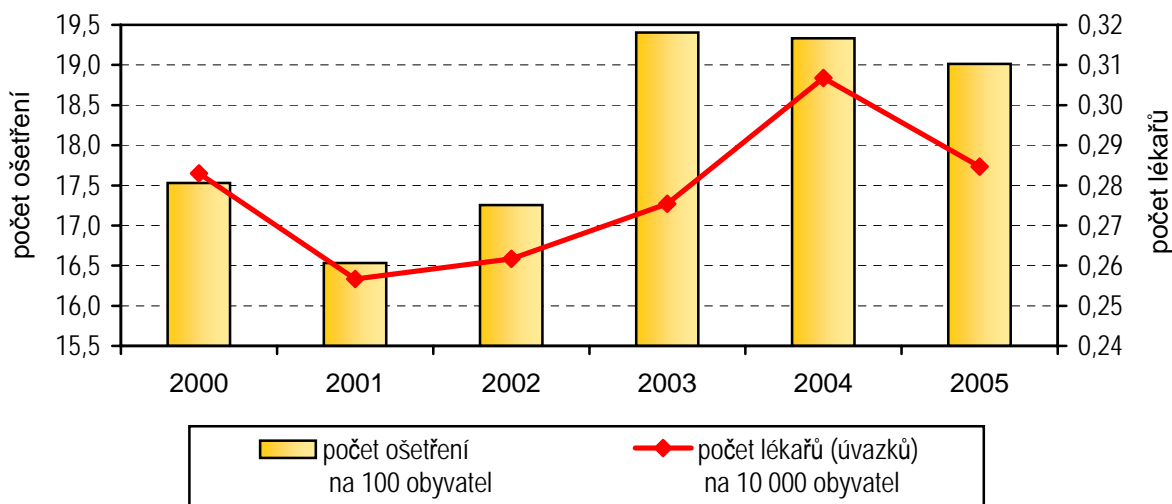
¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

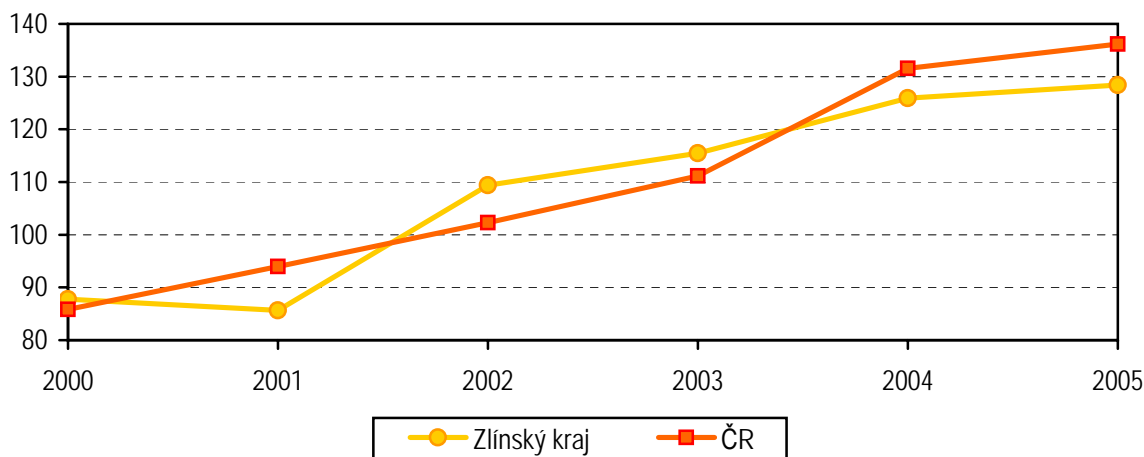
Počet ošetření - vyšetření na lékaře v letech 2003 - 2005

Počet ošetření a počet lékařů v oboru TBC a respiračních nemocí v letech 2000 - 2005

Počet dispenzarizovaných pacientů pro astma bronchiale na pracovištích TRN na 10 000 obyvatel v letech 2000 - 2005

Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění

Onemocnění (diagnóza MKN-10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	kraj						ČR na 10 tis. obyvatel
	celkem	z toho				na 10 tis. obyvatel	
		ženy	děti (0-14 let)	nově přijati ¹⁾ muži	nově přijaté ¹⁾ ženy		
Zhoubné novotvary DÚ ověřené cytologicky nebo histologicky (C33, C34.0-9, C39.9)	568	139	-	175	54	9,62	16,29
Neověřené zhoubné novotvary DÚ	60	25	-	7	7	1,02	1,66
Nezhoubné novotvary DÚ (D14.2-4, D19.0)	297	162	-	15	26	5,03	4,00
Zánětlivá onemocnění plic (J12-J18, J85.0-2)	2 846	1 277	10	361	283	48,23	41,15
CHOPN (chronická bronchitis, emfyzém) (J41.0-8, J42, J43.0-9, J44.0-9)	14 179	5 962	36	609	400	240,26	230,12
stadium 0 - rizikové	3 213	1 620	-	135	114	54,44	49,37
stadium 1 - lehké	3 712	1 636	25	129	101	62,90	55,41
stadium 2 - střední	3 298	1 081	11	181	111	55,88	67,56
stadium 3 - těžké	1 504	556	-	62	28	25,49	40,64
stadium 4 - velmi těžké	792	214	-	38	12	13,42	14,89
Asthma bronchiale (J45.1-9, J46)	7 578	4 094	35	372	348	128,41	136,17
stupeň 1 - intermitentní	2 740	1 488	14	173	159	46,43	33,88
stupeň 2 - lehké perzistující	2 443	1 267	20	113	103	41,40	47,17
stupeň 3 - středně těžké perzistující	1 318	724	1	48	42	22,33	42,04
stupeň 4 - těžké perzistující	561	313	-	15	20	9,51	12,13
Bronchiectázie (J47)	352	163	-	12	6	5,96	5,07
Sarkoidóza (D86.0,2)	850	523	-	23	19	14,40	8,05
Pneumokoniózy (J60-J66)	522	10	-	9	2	8,85	13,86
Difuzní plicní fibrózy a alergická alveolitis (J67.0-9, J84.0-9)	316	123	-	27	24	5,35	5,71
Nenádor.onemocnění pohrudnice (J86-J94)	834	283	-	36	15	14,13	8,06
Nemoci plicního oběhu a následky oběhových změn (I26-I28)	397	187	-	25	31	6,73	6,58
Jiná netuberkulózní onemocnění DÚ se závažným průběhem (J68-J80, J96.0-9, J98.0,4,6-9)	1 076	444	-	29	15	18,23	18,73
Celkem	29 875	13 392	81	1 700	1 230	506,23	495,44

¹⁾ Nově zjištěná onemocnění (poprvé v životě pacienta)

Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou a plicní rakovinou dle území

Území, okres	Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou				Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou
	skupina R1 ¹⁾		skupina R2 ²⁾		
	celkem	z toho děti (0-14 let)	celkem	z toho děti (0-14 let)	
Kroměříž	601	-	46	-	2 107
Uherské Hradiště	678	-	490	14	1 967
Vsetín	545	2	809	124	142
Zlín	1 506	-	437	37	1 658
Zlínský kraj	3 330	2	1 782	175	5 874
ČR	33 319	55	29 876	2 237	137 080

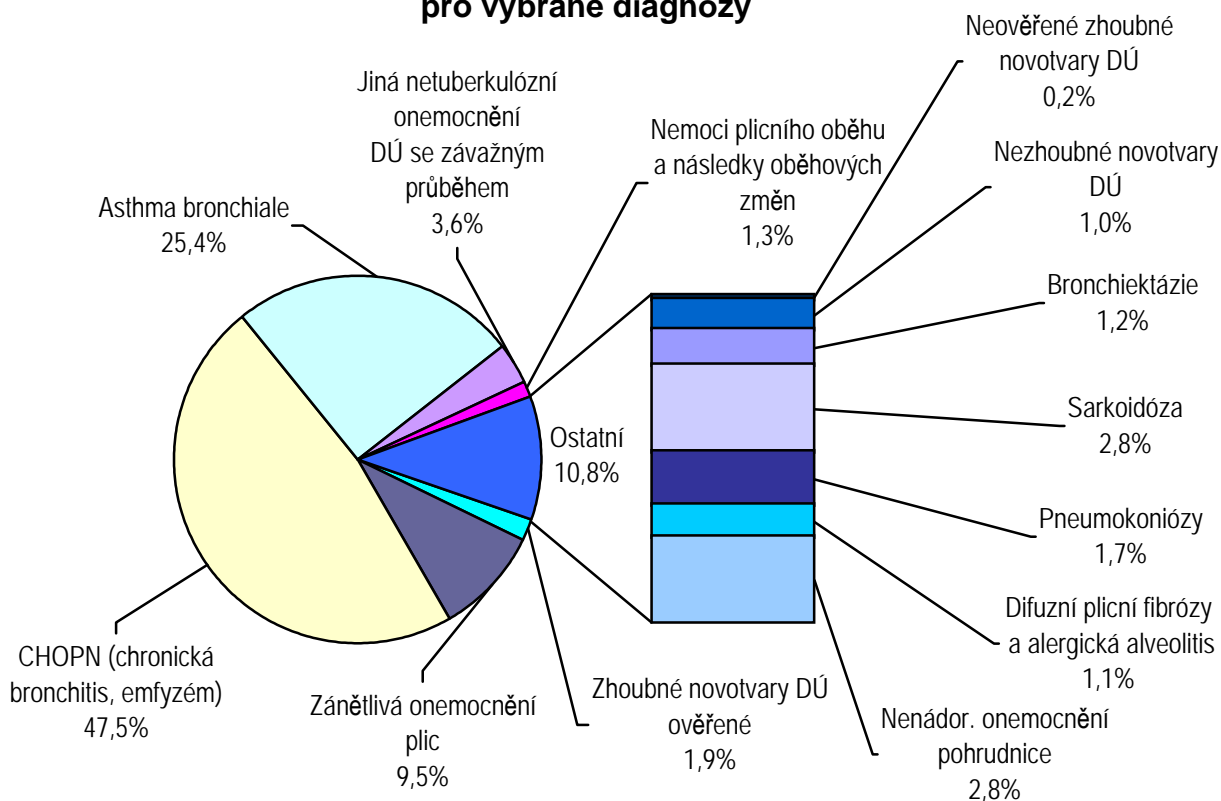
¹⁾ Skupina R1 - do této skupiny přerazují osoby ze skupiny P II (resp. přeřazené z P I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriózu dýchacího ústrojí), nebo M II (resp. přeřazené z M I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriózu mimo dýchacího ústrojí) jestliže :

- mají závažné přidružené nemoci
- mají závažné přidružené podmínky
- mají rozsáhlé zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakteriózy

²⁾ Skupina R2 - do této skupiny se zařazují osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakteriózou

³⁾ Osoby s dysplastickými buňkami ve sputu, osoby s profesionální expozicí kancerogenů a kuřáci s vysokým konzumem cigaret

Struktura dispenzarizovaných pacientů pro vybrané diagnózy

Využívání lůžkového fondu plicních oddělení nemocnic a odborných léčebných ústavů (OLÚ) a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice		OLÚ	
	kraj	ČR	kraj ^{x)}	ČR
Počet oddělení	4	43	-	21
Počet pracovníků ¹⁾				
lékaři	8,60	184,54	0,90	72,32
ZPBD ²⁾ celkem	26,00	571,99	9,00	375,31
sestry ²⁾ u lůžka	25,00	530,49	9,00	334,99
ZPOD ²⁾	7,00	170,83	2,00	102,19
Průměrný počet lůžek	120,00	1 608,71	21,00	1 895,45
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	90,6	1 168,6	19,4	1 380,7
na 1 lékaře	10,5	6,3	21,6	19,1
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	3,6	2,2	2,2	4,1
Počet lékařů na 100 lůžek	7,17	11,46	4,29	3,90
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	21,67	35,53	42,86	20,22
Počet hospitalizovaných	2 764	38 776	79	14 208
Nemocniční letalita	72,4	82,4	244,2	49,3
Využití lůžek ve dnech	275,6	265,1	337,2	265,9
Průměrná ošetrovací doba	12,0	11,0	90,2	35,5
Prostoj lůžek ³⁾	2,2	2,5	7,4	8,1

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

^{x)} OLÚ kraj - jde o pracoviště TRN při infekčním odd.

Seznam nemocnic s plicním oddělením v kraji:

Baťova krajská nemocnice Zlín, p.o.

Nemocnice Kroměříž, p.o.

Nemocnice s poliklinikou Uh. Hradiště, p.o.

Nemocnice Valašské Meziříčí a.s.

Seznam OLÚ s plicním oddělením/pracovištěm v kraji:

Psychiatrická léčebna v Kroměříži